

יום	יום לחודש	יום מוהר"ן	ליקוטי הלכות	משינה ברוך	חיי מוהר"ן	שולחן ערוך
שבת	י"א	כ"א	כ"ז	חזרה	תמא-תמב	י"ט ב'
א	י"ב	כ"א	כ"ח	קמז	תמג-תמד	כ"א ב'
ב	י"ג	כ"ב	כ"ט	קמז	תמד-תמו	כ"ג ב'
ג	י"ד	כ"ב	ע	קמח	תמו-תמח	כ"ה ב'
ד	ט"ו	כ"ג	עא	קמח	תמט-תנ	כ"ז ב'
ה	ט"ז	כ"ג	עב	קמט	תנא-תנב	א' ב'
ו	י"ז	כ"ד	עג	חזרה	תנב-תנז	ג' ד'

בקרני אור

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

421 | פרשת נשא | י"א סיון תשפ"ה

דבר המערכת

"בכל יום צריכים להמשיך על עצמו בחינת קבלת התורה מחדש, כמו שכתוב ב'יום הזה בא מדבר סיני, ופירש רש"י שבכל יום יהיה דומה בעיניך כאילו היום אתה עומד על הר סיני. ועל כן מברכים בכל יום ברכת התורה ואומרים 'ברוך אתה ה' נותן התורה', כי הוא יתברך נותן לנו התורה בכל יום מחדש, ועיקרו על ידי התחדשות הרצון שצריכים לחדשו בכל יום מחדש" (שם, ברכות השחר ה, גס).

'שבועות' לא עבר וחלף, הוא נכנס בנו, הוא עומד ובווער באש חיה ומחיה, וכל הרוצה לזכות יבוא ויזכה על ידי התחדשותו ואומנתו שאכן הוא נהפך לבריה חדשה וקיבל תורה חדשה עם כוחות חדשים לקיום התורה מחדש. עלינו מוטל רק להתחדש ולא ליפול לזקנה טמאה שחלילה כאילו הכל חוזר למה שהיה, ואומנת התחדשות זו היא שממשיכה את הכח של שבועות אלינו ומחברת אותנו ל'מקוה של שער החמישים' שנפתח ונתגלה מחדש ביום זה בהשפעות חדשות לגמרי.

'שבועות', על שם שבעת השבועות בהם עסקנו ברצונות וכיסופין, היא שהולידה את המתנה העצומה של מתן תורתנו בימים ההם, והיא שבאה לחזקנו גם עתה, שעם רצונות אפשר להפוך שפלי ערך ופגומי נפש השהים במ"ט שערי טומאה למזוככים כאלה אשר 'פנים בפנים' ידבר ה' עמם. שבעת השבועות של ימי הספירה מורים ומרמזים על כל ימי חיינו (ליקוטי הלכות, שלחן-ה'ט), וימי הספירה היו רק התחלה להבטת הרצונות. הבה נמשיך להתחדש מדי יום ביומו בשפיכת נפשנו בכיסופים ושיחה בינינו לבין קוננו, כי הוא הכח המסתר המזכך ופוחת שער לכל ההתעלות הרוחנית שלא כדרך הטבע.

העורכים

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

אחר 'שבועות הגדול', שהיו אצל מוהר"ן כשמונים עובדי ה' גדולים מאנ"ש, וקהילה אזה התעוררות נפלאה עד שפגנו אנ"ש את חג השבועות הזה 'דער גרויסער שבועות', אמר מוהר"ן לאנ"ש שנסעו ונפרדו מאתו: "גו, אחר שקבלנו את התורה, צריכים להזהר מעתה שלא לעשות עגל, כמו שהיה באת-תורה".

(שיח שרפי קודש)

אל תירא פי אתה אָנִי

מהו אותו רוח שטות והעדר הדעת שנכנס באדם, שעל ידו הוא מסוגל לעשות את השיגעון הכי מר שבעולם הלזה, להפקיר חייו הנצחיים תמורת הנאת רגע?! בהמשך דבריו (בלק"מ ח"ב סי' ז' שם) מבאר שם רבינו הקדוש מהו ה'דעת' משה רבינו ושאר מנהיגי ישראל האמיתיים הצדיקים הרחמנים מוסרים נפשם כדי להכניס בישראל, ומכלל הן אנו שומעים מהו ההעדר שגורם לחטאים. יסוד הדברים הוא, שהם מגלים אפילו לדרי מטה שה' אתם עמם ואצלם ושה' יתברך מקבל תענוג גדול מעבודתם.

נביא כאן שתי הבזקים מאור דבריו הקדושים שם: "מי שידע קצת בידיעתו יתברך, הוא יודע שעיקר התענוגים והשעשועים של השם יתברך הוא רק שאנחנו מעולם הזה השפל נגדל ונקדש שמו יתברך, וזהו עיקר התענוגים והשעשועים של השם יתברך, כמ"ש 'ואבית תהלה מגושי עפר מקרוצי חומר', כי השם יתברך יש לו שרפים וחיות ואופנים ועולמות עליונים שעובדים אותו יתברך, ואף על פי כן, עיקר התענוג והשעשוע שלו כשעולה למעלה העבודה של עולם השפל הזה".

זהו ה'דעת' האמיתי אותו עמלים הצדיקים הרחמנים להכניס בלבם של אדם כדי להציל מן החטא. מי שידע קצת בידיעתו יתברך יודע זאת, אבל מי שנכנס בו רוח שטות חלילה נעדר אצלו הדעת הזה; הוא מתחיל להביט על עצמו בזלזול, מה כבר יתן ומה יוסיף אם אתאפק מעט מרע או אם אעשה דבר טוב פלוני, למי זה יגרום נחת רוח ואצל מי זה יקר וחשוב. ואחר שהדעת נעדר, שוב אין פלא על התמורה הנוראה שהאדם ממיר ומחליף כמעט בלי להרגיש כלום. הדעת הוא כמחיצה פרוסה העוצרת ביד האדם מלהילכד ולהימשך אחר תאוותיו (ראה לק"מ ח"ב ח"ב ב'). מי שידע רוממות מעלתו ויקרת ערכו בעיני ה' לא יחליף ולא ימיר טוב ברע, אבל כאשר הדעת והחכמה מסתלקים אין מי שיעצור בעדו. ואם כך בכל אדם, הרי מי שכבר נכשל פעמים רבות חלילה, לעול ביותר לטעות בטעות החמורה הזאת. עבירה מטמטמת לבו של אדם (יומא לט), ומתוך טפשות הלב הוא יכול להחליט שבין כך אין ערך למלחמתו, מכיון שהוא רחוק ומנותק כל כך מבוראו חלילה.

ועל כך שוב מגלה הצדיק את הדעת האמיתי נגד רוח השטות שמקנן בלב הנופל: "יש בני אדם שמונחים במדרגה התחתונה מאד, עד שהיו מייאשים את עצמם לגמרי ח"ו, כי נדמה להם שהם רחוקים מאד מהשם יתברך, וכבר אבד נצחם ותוחלתם מה'. צריך הצדיק שיהיה לו כח לעוררם ולהקיצם, שלא יהיו מייאשים עצמם בשום אופן בעולם יהיה איך שיהיה, ולהראות להם ולהאיר בהם, כי עדיין ה' עמם ואצלם וקרוב להם, ואפילו בתוך הארץ ממש, אפילו אם נפלו לשאול תחתית ח"ו, אף על פי כן שם דייקא נמצא כבודו יתברך, כי מלוא כל הארץ כבודו".

מי שרואה שחומתו ומחיצתו הדעת שלו אינם עומדים בעוז נגד תענועי היצר, עליו לשוב מיד לרפאות את חולי שטותו ולמלא אסמיו בדעת התורה הקדושה ודעת הצדיקים האמיתיים; לזכור את ערכו הנשגב ולהעצים את ידיעתו שהש"ת קרוב אליו והוא אתו ועמו ממש. זהו יסוד היסודות למי שרוצה להתחיל לשוב ולהיהרר מעתה.

מוחו לא תופס, יש לו הרי שכל, הוא אפילו נחשב לחכם, איך כל זה לא מונע בעדו מלזלזל במצוות ומלהיכשל בעבירות ח"ו?! בשום דבר גשמי לא היה עושה מעשה שטות שכזה, להחליף דבר יקר ערך במשהו שיהנה ממנו לרגע ואחר כך יסבול ממנו כל כך, ומדוע א"כ בעסק הרוחני והנצחי השכל פשוט לא עובד?...

הורגלנו לדאבון לב שקיימת מציאות של עוברי רצונו יתברך, זה לא מתמיה ולא מפליא, אבל רבינו הקדוש תמה ביותר ושואל על כך: איך יתכן כזאת שישראל קדושים שמציאותם טהורה זכה וברה ונשגבה כל כך יפלו לזוהמא שכזאת? איך אפשר שצחים ומרוממים שכאלו ימירו טוב נצחי מופלא כזה במשא כבד שכזה שגרוע מכל היסורים שבעולם?!

וכה הם דבריו הנוקבים (בלקוטי מוהר"ן, ח"ב ז-ז): "כי מי שידע קדושת ישראל מאין הם לקוחים ויודע רוחניות ודקות של ישראל, הוא יודע שישראל הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שייך להם כלל כלל לא, לפי גודל קדושתם משרשם וגודל דקותם ורוחניותם, ועל כן כל היסורים שבעולם אינם נחשבים למשאווי כנגד המשאווי הכבד של עוונות ח"ו רח"ל".

וכיון שכן, רבינו הקדוש מתמיה ושואל: "ובאמת, מהיכן באים לעוונות ח"ו". זוהי שאלה עצומה. אחר שעוון לא שייך להם כלל כלל לא לגודל רוממות מעלתם, איך יתכן שאף על פי כן נכשלים ח"ו.

והוא משיב על כך ביסוד עצום: "הוא, רק על ידי שאין לו דעת, כי אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות. וזהו הרחמנות הגדול מן הכל, שצריכים לרחם עליו להכניס בו דעת, בבחינת אשרי משכיל אל דל, כי 'אין עני אלא מן הדעת' (נדרים מ"א), וצריכים לרחם עליו, להכניס בו דעת".

יסוד דבריו רבינו הם מדברי חז"ל (במסכת סוטה ג.) הנלמדים מהאמור בפרשתנו, וכלשונם שם: "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, שנאמר איש איש כי תשטה אשתו - תשטה כתיב [מלשון שטות]". אכן, איך מציאות שִׁבְר ישראל יחטא, אלא אם כן נשתבשה דעתו ונכנסה בו רוח שטות, אחרת לא יתכן כזאת. אמנם, בחסד ה', זה שנכנסה בו רוח שטות אינו הופך למשוגע גמור, אלא בחלק זה, שבו מחליף חיים נצחיים במוות, הוא משוגע ממש. וכפי שרבי נתן מלמדנו: "זה ידוע שכל אחד כפי עוונותיו הוא משוגע, כי בעל עבירה הוא משוגע כי אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, וכפי ריבוי העוונות שנמצאים בהרבה בני אדם כידוע, היה ראוי שיהיו נעשים כולם משוגעים ממש, אך ה' יתברך מרחם על הבריות ומקיים דעתם שלא ייצאו מדעתם לגמרי, על ידי שעדיין נשאר רשימה בדעתם שעל ידי זה מבינים שלא לצאת מדעתם לגמרי, כי מי שנכשל ונפל להרוח שטות יש לו עדיין בחירה כו', ומכל זה יכול האדם הרוצה לרחם על עצמו באמת להתגבר במעט מעט דעתו שנשאר לו עדיין על הרוח שטות ושגגון המתגבר עליו בכל פעם" (ליקוטי הלכות, בציעת הפת, ו, ז).

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מדי שבוע

הדל"נ 7:07 - נין החמה 5:29 - מוזיק"ש 8:10
צאת השבת 8:25 - צאה"ש לר"ת 9:01

הלכות 'קיום התורה'... (א)

שאלה:

כאשר למדתי לפני חג השבועות כמה מאמרים ב'ליקוטי הלכות' על ענין החג, להכין עצמי לקבלת התורה, ראיתי שהוא חוזר ושונה שוב ושוב שהעיקר הוא לקבל מחדש את הלימודים שמלמדים אותנו איך לבוא ל"קיום התורה", ולשם כך עלינו להתקרב לצדיק האמת. אשמח אם תוכלו לבאר ולברר ענין זה מה פירושו ועניינו.

תשובה:

שאלה גדולה ונפלאה שאלת, ואכן ראויה היא לכירור וביאור מקיף, ונסתפק עכ"פ במועט לבאר מעט ראשי פרקים בסוגיא יסודית ונכבדה זו. וזה החלי בס"ד:

וכדרכם של יהודים, נפתח בשאלה:

מהי המטרה בהתקרבות לצדיק; לשם מה אנו זקוקים להתקרב לצדיק, ומה יחסר לנו בלעדיו? וכי אין די לנו בתורה המסורה בידינו זה אלפי שנים, ועל מה ולמה עלינו לחפש 'צדיק' שיגלה לנו את גילוייו?

בירור שאלה זו נחוצה לא רק לאלו שעדיין אינם יודעים מהצדיק, אלא גם לנו חסידי ברסלב המקורבים ומקושרים לרבינו, נחוץ בירור זה, לידע ולהודיע ולהיוודע מהי מטרתנו בהתקשרותנו אליו, ומה אנו חפצים להשיג על ידה.

שכן, כבר אמר רבינו: "האם לא הייתי יכול להיות מפורסם ומנהיג (שקורין 'גוטער יוד') כמו כל המנהיגים, שנוסעים החסידים אליהם ואינם יודעים על מה נוסעים, וחוזרים ושבים ובאים ואינם יודעים מה באים. אבל אני לא רציתי בכל זה..." (חיי מוהר"ן, שלה).

לפעמים עלולה ההתקרבות לצדיק - הנסיעה אליו,

והשקידה על דלתותיו - להפוך גם היא ל'מלומדה', מבלי מטרה ותכלית, אלא מכח הרגילות האישית או החברתית. אך רבינו "לא רוצה בכל זה"; הוא לא מעוניין שניסע אליו מבלי שנדע על מה אנו נוסעים, ושנתקרב אליו רק מחמת שאנו משתייכים למפלגה ששמה 'ברסלב'...

כך שעוד בטרם נבאר את פרטי ההתקרבות וההתקשרות לצדיק, עלינו לבאר: כל זאת על מה ולמה?!

ובכן, הדברים רחבים וארוכים, ויש בהם כמה רבדים, מהם פשוטים ונגלים ומהם עמוקים ונסתרים, אך בבואנו לתת הגדרה כללית ובסיסית, אין מתאימה יותר מאשר הגדרתו של מוהר"ן:

"אמר פעם אחת בזה הלשון: הלימוד של 'דיני התורה' נתן לנו השם יתברך על ידי משה רבינו עליו השלום, והלימוד של 'קיום התורה' נתן לנו השם יתברך על ידי אדמו"ר זצ"ל. ועל זה מרמז הפסוק 'ושאתם מים בששון ממעיני הישועה', ומתרגם יונתן: 'ותקבלין אולפן חדת בחדוה מבחירי דצדיקא'" (כוכבי אור, אנשי מוהר"ן, דיבורים ממוהר"ן, ה).

אמור מעתה:

שאיפתנו ותכליתנו היחידה היא לקיים את תורת משה אשר קיבלנו מסיני, ולשם כך חובה עלינו להתקרב לצדיק האמת המלמדנו את "הלימוד של קיום התורה".

שכן, כשם שלגבי 'דיני התורה' עצמם, אנו חייבים את בירורם וליבונם המתמיד של החכמים והצדיקים שבכל דור,

ובלעדיהם אין לנו אפשרות לדעת מה הם דיני התורה הלכה למעשה בדורנו אנו.

"כי בודאי אי אפשר לנו עתה לידע דיני התורה על בורין, כי אם כשיהיה לנו ספרי הש"ס עם פירוש רש"י ותוספות ומהרש"א ושאר מפרשים, וספרי הר"ף עם כל הפירושים, וספרי הרא"ש והרמב"ם ונושאי כליו, והטור ומפרשיו, וספרי האחרונים, הבית יוסף והרמ"א ונושאי כליהם וכו', וספרי שאלות ותשובות וכו', שבכל אלו משתמשים הגדולים בספרי תשובותיהם כשרוצים לברר לנו דין לאמתו. ובלעדי כל הספרים הנ"ל, ויותר מהם, אי אפשר עתה לברר הדין לאמיתתו... ואם לא היו אלו הספרים, לא היינו יודעים עתה שום דין" (ליקוטי הלכות, יין נסך ג, ה).

כך גם, ואף יותר מכך, אנו זקוקים לצדיקים שיבארו לנו את הדרך ל'קיום התורה'. 'ועיקר הוא הספרים הקדושים המביאים לידי מעשה, לידי קיום התורה, שלזה צריכין ספרים רבים מאד עד אין קץ, שיוכל כל אדם איך שהוא בכל דרגא ודרגא ובכל מה שעובר עליו כל ימי חייו הבלו בנערותו ובזקנותו וכו' בטיבו ובעקו חס ושלום, שיוכל להחיות את עצמו ולהשיב את נפשו ולקבל ולשוב מהם עצות אמיתיות איך להתנהג באופן שישאר קיים על עמדו ואם יפול לא יוטל" (ליקוטי הלכות, ברכת השחר ה, לו).

הן על כך ימלא פי תהילת ה' על אשר שלח לנו באחרית הימים האלה את רבינו הקדוש, המביא אותנו לידי קיום התורה. "כי ידוע לכם מעשי בני הנעורים, בפרט בדור הזה, ואין שום הצלה כי אם על ידי התורה. ואין מי שיכניס לימוד התורה וקיום התורה בעולם כמו אדוננו מורנו ז"ל על ידי אמיתת דרכיו הקדושים שגילה בספריו הקדושים" (עלים לתרופה, מכתב מיום ד' תצוה תקצ"ה).

פניני התחזקות והתעוררות שנערכו ונעבדו מתוך אוצרות שיחותיו של הגרי"מ שכטער שליט"א

שביבי אור

סגולת ספר תהילים

הסולם לעלות מעלה מעלה

מובא מעשה שסיפר הרה"ק מנעשכ"ז זצ"ל, שאדם אחד עבד בטחנת קמח, והיה אדם פשוט מאד, ובילה את ימיו באמירת תהלים. וכשנפטר ראה אחד מהצדיקים שדוד המלך יצא לקראתו בכנור והיה מנגן ושומח בשמחה גדולה. הרי לנו איזה קשר יכול להיות לאדם עם השי"ת ע"י התהלים שדוד המלך יצא לקראתו בכנור.

רבינו הק' כותב בספר המדות (ערך התנשאות כז) 'על ידי תהלים נתרום', שהאדם יכול להתעלות על ידי עצם אמירת תהלים, ובספר רשפי אש כותב, שהבעש"ט אמר פעם על אדם מסוים, שהאדם זכה למדינה על ידי אמירת תהלים. ובשלה"ה הק' (ח"א דף פד ע"ב) מובא: 'מי שנפשו חשקה לדבקה בו יתברך בשבחיו, אזי ידבק עצמו בספר התהלים'.

דרך תשובה הורית

בתהלים ישנן כמה סגולות נפלאות ורבינו כתב (ח"ב סי' עג) שאחת היא שכאשר לאדם אין שום התעוררות לתשובה, ולבו סתום והמוח מטומטם ממעברים גשמיים או ממעברים רוחניים, יהא רגיל באמירת תהלים ועי"ז ייפתח לבו, כי בהאי עלמא צריכים התעוררות לתשובה, כי בלא תשובה כשיבא לעוה"ב יצטרך לשלם בכמה עונשים על החטאים והפשעים שלא שב עליהם, לכן כל זמן שנמצאים בעולם הזה צריכים לשוב בתשובה, וההתעוררות לתשובה באה על ידי התהלים. ויש בני אדם שיש להם התעוררות לתשובה אלא שאינם

הולכים בדרך התשובה השייכת להם, שעובדים את השי"ת כדוגמת איש זה או אחר, אבל לא כפי לבו ונשמתו השייכת לו, היינו שאינו מרגיש את הקב"ה בגוונו שלו. וכתב שם רבינו שיש מ"ט אותיות של שבטי י-ה, וכל איש יש לו שייכות לאות אחת משבט אחר, ואם האות השייכות לו תאיר לו אזי ילמד ויתפלל לפי שורש הנשמה שלו, וישוב בתשובה כפי שרשו, ואז הוא יתקרב להשי"ת בנשמה שלו, ואינו כדוגמת שום אדם ובהתעוררות רבה וגדולה מאד.

ועל זה כתב רבינו שתהלים נאמר ברוח הקודש גבוה מאד, עבור כל יהודי עד סוף כל הדורות, ולכן אפילו אם אין לו שום התעוררות - ע"י שהוא ישקוד באמירת התהלים תהיה לו התעוררות.

הומה ליבי אל דודיך

בהיותי ילד שמעתי סיפור מילד אחר, שראה שעמד יהודי ליד הכותל המערבי, ורצה לומר את כל ספר תהלים, והילד התבונן וראה שאין התפילה משוגרת על פיו ואינו מצליח להתעורר באמירת תהלים, ואף על פי כן אמר גם בלי התלהבות, כך הוא אמר את רוב ספר התהלים ללא שום הרגש והתעוררות, אבל כשהגיע לסוף ספר בפרקי הלוי-ה, אז נפתח לבו, והחל לבכות מרוב התעוררות, ואמר בדבקות דוקא את הפרקים הללו שרגילים לאמרם בכל יום, ומהם היתה לו התעוררות משונה.

כי בפנימיות יש לכל יהודי התעוררות עצומה לה' יתברך, אלא בגלל שהלב סתום אין הדבר בא לידי גילוי, ואמנם כל

התהלים עד הפרקים האחרונים, הגם שנראה שלא הועיל לו, אבל אין הדבר כן, אלא האמירה עוררה את לבו עד שהגיע לבסוף, ואז נתגלה ההתעוררות שבפנימיותו, והחל לומר בבכיות דבקות עצומה.

לית נהורא אלא מחשוכא

אחד מהלימודים הגדולים שלמדנו מדוד המלך, הוא: לעשות מכל הירידות עליות. כמובא בזוהר הק' (בראשית לב ע"א) 'לית נהורא אלא מחשוכא'; דוקא כאשר האדם מתקרב להשי"ת מתוך הירידה, מתוך החושך, בזה הוא משיג את האור, וכן 'לית מתיקא אלא מגו מריא' - כל המתיקות אינן באות אלא ע"י מריא.

ומוהר"ן בליקוטי הלכות (הל' אונאה הל' ד') מאריך בענין זה, וכתב של העליות והירידות שכתוב בתורה עוברים על כל אחד ואחד מישראל, ומבאר שם שיש גאולת משה וגאולת דוד, גאולת משה היתה להוציאם ממ"ט שערי טומאה ולהביאם לקבלת התורה, וגאולתו של דוד היא שגם לאחר קבלת התורה והמעמד הנורא של הר סיני באה הסט"א ועושה הרבה קטרגים, היא מפתה לעשות עגל, וכן "נתנה ראש ונשובה מצרימה" (במדבר יד, ד), ואכן לאחר שעוברים כל המעברים הקשים כעת מגיעה גאולתו של דוד, ואם יודעים את הסוד של דוד אזי מתאחים בהשי"ת לעד ולנצח נצחים, זה הלימוד מדוד לחזק את כל סוגי הנופלים, ולהפוך כל הירידות לעליות.

אכילה או לימוד קודם מנחה ומעריב

השבוע למדנו **בשולחן ערוך** (סימן רלב ס"ב) שאסור להתחיל לאכול אפילו סעודה קטנה מחצי שעה קודם זמן מנחה קטנה, מחשש שימשך באכילתו וישכח להתפלל. וכן נפסק **בשולחן ערוך** (סימן רלה ס"ב) לענין תפילת מעריב וקריאת שמע, שאסור להתחיל אפילו סעודה קטנה מחצי שעה קודם זמן קריאת שמע, שהוא חצי שעה קודם צאת הכוכבים. כך נפסק גם שאסור להתחיל ללמוד משעה שמגיע זמן מנחה קטנה, ומשעה שמגיע זמן מעריב, מחשש שימשך בלימוד (משנ"ב ס"י רלב סק"א וס"י רלה סק"א) ועיי"ש דבחי"ש שעה הסמוך מותר.

ובכמה מיני אופנים הקילו הפוסקים שאין חוששים שמא ימשך וישכח, נביא כאן את ההיתרים המובא בפוסקים להלכה:

שעה קבועה

הרא"ש (ברכות פ"א ס"ז ז) ו**הטור** (ס"י פט ס"ז) כתבו כי מי שרגיל להתפלל תמיד במנין קבוע בבית המדרש, מותר לו ללמוד קודם התפילה, ואין חוששים שמא ימשך בלימודו ויעבור זמן תפילה. ו**בשולחן ערוך הרב** (שם ס"ז) כתב שמותר אפילו ללמוד בביתו, שבודאי יזכור ללכת בזמן הקבוע לו לבית הכנסת להתפלל. ומבואר **בדרכי משה** (ס"י רלב אות ג) דהיתר זה היא לא רק ללימוד, אלא גם לאכול סעודה קטנה קודם התפילה. וכן נראה מפסק **הערוך השולחן** (שם ס"ח) ו**הנח"ח** (ס"ק טט).

קריאת השמש

הרמ"א (ס"י רלב ס"ב) הביא היתר נוסף בשם **האגודה** (שבת פ"א ס"י ו) שבמקומות שהשמש קוראת את העם לתפילה בבית כנסת, מותר להתחיל בסעודה גם אחר שהגיע זמן מנחה ומעריב, מאחר שיתכבד כשיזכירו השמש ילך להתפלל אין חוששים שמא ימשך. וכתב **המשנה ברורה** (סק"ט) שעל זה סומכים העולם להיכנס לבית המרחץ בערב שבת לאחר שהגיע זמן מנחה קטנה (ועיי"ש דסעודה גדולה שבמקום שמצוי שירות או מרחץ שמצוי התעלפות אין סומכים על היתר זה).

שומר

המשנה ברורה (ס"י רלה ס"ק יח וס"י פט סק"ד) מביא כמה פעמים ההיתר של שומר, שאם ביקש מאחר שאינו לומד ואינו אוכל שיזכירו להתפלל מותר להתחיל אפילו לאחר שהגיע זמן תפילה. וכענין זה מצינו **בהלכות שבת** (ס"י ערה ג"ג) שמותר לקרות לאור הנר אם אומר לאחר תן דעתך עלי שלא אטה.

ויש לדעת שההיתר של שומר, וקריאת השמש, וכן ההיתרים דלהלן, אינם רק לענין קריאת שמע ותפילה, והקילו בהם מפני שהדרך לעשותם בכל יום ומוטל על האדם ואינו שוכחם. אבל קודם קיום מצוה של שופר לולב סוכה מגילה שאינם תדירים החמירו יותר (עיי"ב ב"י פט ס"ז בשם רבינו יונה, ומשנ"ב ס"י תרנב סק"א וס"י תרצב סק"א).

רבים המזכירים

בהלכות שבת (שם ס"ב) נפסק ששנים מותרים לקרות ביחד בענין אחד, ואין חוששים שמא אחד מהם יטה, שכיון ששניהם קורים ביחד

אחד משיגח במה שעושה חברו. ומאידך **בהלכות בשר בחלב** (י"ד פ"ח ס"ב) נפסק ששני בני אדם אסורים לאכול על שולחן אחד זה בשר זה חלב, שחוששים שאחד יקח מחברו תוך כדי אכילתו, ואין אומרים שאחד משיגח על חברו כיון שכל אחד עסוק באכילה שלו, אלא אם כן יש היכר על השולחן ביניהם.

ויש להסתפק אם גם בעניינו יש היתר של שני בני אדם האוכלים או לומדים ביחד כמו בהלכות שבת, או שאין היתר כמו בהלכות בשר בחלב.

יש להביא ראיה שבעניינו אין היתר, ממה שנפסק שמותר ללמד לאחרים קודם התפילה מפני שזכות הרבים דבר גדול הוא (ס"י פט ס"ז), ומשמע דלולי טעם זה היה אסור אף שיש עוד לומדים. וכן ממה שאסור חז"ל להתחיל דין סמוך למנחה, הגם שיושבים כמה דינים ובעלי בתים בכל דין תורה. וכן נראה שבכל סעודה היה מסתמא עוד מסובים, ואף על פי כן אסור להתחיל בסעודה. - והטעם שבהלכות שבת החשש של הטייה הוא רק בשעת הלימוד תוך כדי לימוד, וכל אחד משים עין על חברו בלימוד, ולכן שומר כל אחד על חברו. אבל כאן הם עסוקים ביחד בענין אחר, ואין אחד שומר את חברו על התפילה.

אמנם **המשנה ברורה** (רס"י תרסט) **בהלכות שמחת תורה** כתב על אלו שנהגו לקבוע עצמם לשנות אחר מנחה של יום טוב ראשון עד מעריב תוך הלילה, שיש לחפש עליהם זכות דרבים מדכרי אהדי ולא יבואו לשכוח תפלת ערבית. ונראה דסברתו היא דבאופן כזה שמלכתחילה קבעו עצמם לשבת ביחד עד זמן התפילה הרי זה נחשב שעסוקים ביחד עד תוך שעת התפילה. וסברא זו הביא גם **האשל אברהם מבוטשאטש** (ס"י רצט) כצירוף להיתר ליטול לידים לסעודה שלישית תוך חצי שעה של צאת הכוכבים.

היכר

יש להסתפק אם מותר להתחיל בסעודה או ללמוד על סמך עושה לעצמו איזה היכר שעדיין לא התפלל. דבהלכות שבת כתב **המשנה ברורה** (בי"ה ס"י ערה ס"א ד"ה לאור הנר) שאנשי מעשה היו כותבים על חתיכת נייר באותיות גדולות 'שבת היום ואסור להדליק' והיו מדביקים אותו על הלאמ"פ, ועל ידי זה היו קורים לאור הלאמ"פ, ומפרש, שזה דומה למי שמבקש מחברו שיזכירו דמותו. ואם כן גם בעניינו יש לומר שאם מעמיד שעון מעורר המצלצל להזכיר מותר [וכן פסקו אחרוני זמנינו], וכן אם מניח סידור גדול על המיטה שלו לאות וסימן שיזכירו קודם השינה שעדיין לא התפלל, מותר.

וכן מצינו **בהלכות בשר בחלב** (שם) ששני בני אדם מותרים לאכול על שולחן אחד זה בשר זה חלב אם עושים היכר ביניהם על השולחן, וכן **בהלכות נדה** (י"ד פ"ח ס"י קצה ס"ג) מועיל היכר על השולחן. ונראה דכמו ששם צריך שיהא ההיכר על השולחן שאוכלים ואין מועיל היכר צדדי, הוא הדין כאן צריך שיהא היכר המעורר ומזכיר, ולא סתם היכר צדדי כשינוי בפה

קצה הלחם

מורגל בפי העולם שאכילת קצה הלחם היא קשה לשכחה, ו**בשו"ת מנחת יצחק** (ח"ט ס"ח אות ז) נשאל מה המקור לזה, והשיב: "הנה לא ידעתי מקור לזה, אבל גם אני נוהג כן מעולם מטעם דאיתא בירושלמי (תרומות פ"ח ה"ג) צריכין למיחש למאי דברייתא חוששין, והביא לשון תשובת הרשב"א (ח"א ס"י ט) כי כל דבר שיש קבלה ביד הזקנים והזקנות מעמנו, לא נסתור קבלתם רק אחר הקיום שאינו באפשר חלילה." ע"כ.

ובספר טעמי המנהגים (ס"י קעו עמ"ב כב) הביא בשם **היערות דבש** (ח"ב דרוש יב) שהטעם שמברכים המוציא על המקום שנאפה תחילה בפת היא שבמקום שמתבשל בתחילה נאחזים החיצונים, והוסיף על דבריו: "ונראה דעל כן נוהגים הדפת שיש לו קצה אחד או שני קצוות חותכים מעט מהקצוות כדי לבטל כוחם, ורמז לזה כל ע"כ. **ובפסקי תשובות** (ער"ל יאכל ב"ו). תמה עליו דאדרבה ביערות דבש מפורש שעל ידי כח האדה של הבערות נגרש כח הסטרא אחרא, ומפני כן ראוי לברך עליו.

מעניין **שבספר נהרי אש** מהרה"ק רבי **שמעון זעליחובער** זיע"א משיגח רוחני דיישיבת חכמי לובלין מובא מנהג זה, וכתוב שם שהוא מנהג ישראל תורה, שעל פי סוד אין לאכול כל דבר ששייך לאחוריים, כשם שאין אנו אוכלים האחוריים של בהמה.

מאידך, **בספר אורחות רבינו** (ח"ג עמ"ב קד) העיד **הגרח"ק** ז"ל שבבית אביו **הגרי"י קנייבסקי** ז"ל לא חששו לזה וגם הזכרים אכלו את קצה הלחם, שאין לזה מקור. וכן **הגר"ש דבילצקי** ז"ל אמר שהוא בעצמו אינו נזהר בזה (בנתיבות ההלכה כרך מז עמ"ב 580). ו**הגר"י פישר** ז"ל **בשו"ת אבן ישראל** (ח"ט ס"י ככו אות ח) כתב דאדרבה היא סגולה לזכרון, שכל סוף לחם הוא בגדד פת של פחמין, ובגמרא הוריות (ג:) מובא דפת של פחמין היא סגולה לזכרון.

או בבגדים וכדומה (ויש להסתפק אם להניח תפק על המיטה נחשב כדבר צדדי, ונראה דפתק על המקרר בבית וכדומה אינו מועיל).

סעודה שאין חשש שיתמשך

האלף למטה (על מטה אפרים ס"י תקצו אות א) כותב על אלו שנוהגים להתחיל סעודת ראש השנה אחרי זמן מנחה קטנה, משום שבראש השנה אינם מסיימים דעתם אף בשעת אכילה מעסק התפילה וקדושת היום ואוכלין בחפזון על דעת לחזור מיד רצוא ושוב לבית התפילה, ולכן לא חיישינן דלמא מימשך ואתי למיפשע. ע"כ. ואפשר שיש להשוות דבר זה למה שכתוב **בהלכות שבת** (ס"י ערה ס"ד) שאדם חשוב שאין דרכו להטות בחול מותר לקרות לאור הנר, ובראש השנה נקראים כולם אנשים חשובים לענין זה.

והנאון רבי חיים נאה בספרו **קצות השולחן** (ס"י צד בדה"ש אות א) כתב דבסעודה שלישית המנהג להתחיל אפילו תוך חצי שעה לצאת הכוכבים מטעם שעל פי רוב אנו שבעים מסעודת שחרית ובדוחק אוכלים סעודה שלישית רק לשם מצוה, ולכן אין לחשוש שמא ימשך. גם יצטרך להדליק הנרות בבית שלא ישב בחושך ויהא מוכרח להפסיק סעודתו לומר ברוך המבדיל, וממילא יזכור שהגיע זמן קריאת שמע ותפילה (אמנם שא"פ לא חילקו בזה כמוכא בשעה"א ס"י רצט סק"ד).

מצוה עוברת

במקום שיש חשש מצוה עוברת הקילו, כמוכא **בשולחן ערוך** (ס"י פט) שמותר ללמד לאחרים קודם התפילה כיון שהשעה עוברת, ואם לא ילמדו עכשיו יתבטלו ולא יוכלו ללמוד. וכן כתב **השולחן ערוך הרב** (ס"י רסז ס"ד) שמי שחושש שיכבו נרות של שבת אם ימתין מלאכול סעודת שבת עד צאת הכוכבים, מותר להתחיל הסעודה תוך חצי שעה. וכן כתבו **כמה אחרונים** שמותר ליטול לידים לסעודה שלישית תוך חצי שעה של צאת הכוכבים שהוא מצוה עוברת (עיי"א א"א שם וקצוה"ש שם).

התפלל מעריב בפלג המנחה

כתב **המשנה ברורה** (ס"י רלה סק"ט) שהמתפלל מעריב אחר פלג המנחה קודם השקיעה, מותר לו להתחיל תוך החצי שעה של צאת הכוכבים, כיון שכבר קרא קריאת שמע. וזהו רק למנהג הספרדים שנוהגים כן תמיד, וסומכים עצמם על השיטות שאפשר לצאת קריאת שמע מבעוד יום. אבל למנהג האשכנזים שאין מתפללים כך רק בשבת משום תוספת שבת, אסור להתחיל הסעודה תוך החצי שעה לצאת הכוכבים (עיי" ס"י רסז סק"ו ובשעה"א סק"א ובביה"ל רס"י רעא, וכן היא בשוה"א ס"י רסז ק"א סק"א). ומי שרוצה להתחיל הסעודה תוך החצי שעה צריך לעשות שומר או היכר.

וְעַל לְמוֹד הַפּוֹסְקִים הַזֵּהִיר מֵאֵד מֵאֵד בְּיֹתֵר מִפֶּלַח הַלְמוּדִים... וְהוּא תַקֵּן מְדוּל מֵאֵד מֵאֵד...
וְאָמַר, שֶׁפֶל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי מֵהֵב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם 'פּוֹסְקִים' וְלֹא יַעֲבֹר.

בע"ה ניתן לשמוע שיעור בעמוד היומי
מידי יום בשלוחה 433 בקול אנ"ש

יחיד בדורו בחכמת אלקים

הרה"ק רבי נפתלי צבי מראפשיץ זיע"א

בעל אילה שלוזה וזרע קודש

(ב)

התעסקותו התמידית במצות סוכה

כאמור, נשמתו חוצבה ממצות סוכה; בכל יום במשך השנה היה עושה פעולה או תיקון כל שהוא בסוכתו, כן היה לומד תדיר במסכת סוכה, ועל כל פנים בכל יום היה מזכיר את הסוכה. גם בעת דיבוריו היה מסבב מענין לענין עד שהגיע לדבר מהסוכה. ונפלאים דבריו בספרו זרע קודש (סוכות יום ד') שבהם הוא מגלה מעט מזמיר מלהטו הרב בענין הסוכה, וזה לשונו: "האור הגדול שהיה לצדיקים ובכל קנה שמניחים בסוכה, הכל בשמות ויחודים ואור גדול והתלהבות בלבותם בישיבתם בסוכה, וכמעט נשרפים על ידי עשיית המצוה מאהבה ויראה והתלהבות".

קשה לפני הקב"ה להעביר ולבטל גדולי גדולי היחס
(ספר המידות - יחוס)

כשהחל רוח ה' לפעמו בהיותו צעיר לימים ונכספה נפשו לבקר בהיכלי הצדיקים מנהיגי החסידות לקבל תורה ועבודה מפייהם, ובתחילת דרכו רצה לנסוע אל הרה"ק הרר"א מליזענסק ז"ע. הוא החל בהכנה דרבה להיות כלי מוכשר לקבל מאורו של אותו הצדיק, ולאחר עמל ויגיעה בגוף ונפש בתורה ותפילה, זכה להגיע לבקר בהיכלו. אך מה גדל צערו כי נכזבה תוחלתו כאשר אך דרך על מפתנו של הרבי רבי אלימלך סירב לקבלו, באמרו: "איני רוצה לקבל מיוחסים", כי הוא היה בן אב"ד לינסק ונכדו של הגה"ק רבי יצחק'ל האמבורגער ולמעלה בקודש. וכך כתב הרבי ר"א מפורש בדברות קדשו בספרו הק' נועם אלימלך (פרשת לך לך על הפסוק מבית אביך) וזה לשונו: "דהנה עיקר התפארות השפלות באים לאדם ע"י שהוא מתגאה ומתפאר באבותיו שהוא בן גדולים, וצריך לצאת מהמדה הגרוע הזאת להתפארות אחרת הטוב בעיני ה' ואדם", עיי"ש.

ובאותו סגנון ממש, על פסוק זה, נתגב גם גאון עוזנו הרה"ק מוהרנ"ת ז"ע בליקוטי הלכות (הלכות גניבה הלכה ה' סעיף ז') וזה לשונו: "ומבית אביך - שהוא משפחתו, כי יש כמה שטותים ושקרים שנדבק בו מצד משפחתו שמחזיקים עצמם למיוחסים גדולים, וכאילו כל הכבוד שייך להם, וכיוצא בזה שאר שטותים ובלבולים, ומכולם ציוה לו השי"ת שיצא וילך מהם, לך" דייקא דהיינו לעצמך שהוא עצם נקודת האמת וכו", עיי"ש.

על כל פנים, כששמע רבי נפתלי את סירובו לקבלו, בכה ויתחנן לו והשכיב עצמו על הארץ בפישוט ידים ורגליים וצעק תמורים עד אשר נזל דם מגרונו ואמר לו: 'רבי, מה אעשה אם אבי היה מיוחס. ברור לי שאם היו שואלים אותי הייתי מבכר להיוולד אצל ורכלת בשוק כדי שאוכל להיות חסיד'.

בראותו שכן, החל הרבי לקרבו ואמר לו: אין הכוונה שאי אפשר למיוחס להיות חסיד, רק שקשה על המיוחס להיות חסיד. אמנם אם יחפוץ ויתאמץ לדרך הקודש, אזי אדרבה זכות אבותיו מסייעתו לעלות מעלה מעלה בהר"ה במדרגות גבוהות ורמות.

מעלת היחס כשהוא בעונה

מקובל מאדמור"י באבוב (צאצאיו של הרה"ק רנ"צ מראפשיץ) שבאותו מעמד בתחילת התקורותיו אמר לפניו הרבי את דברות קדשו על דברי רש"י עה"פ ויקח קורח וז"ל: "ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי פרש"י ולא הזכיר בן יעקב שביקש כו' והיכן נזכר שמו על קרח בהתייחס על הדוכן. ויש לדקדק על קושיות רש"י ז"ל והיכן כו' מה היה קשה אם לא היה נזכר שמו בשום מקום. ויש לפרש שרש"י ז"ל כיון בקושייתו להורות לנו דבר גדול, כי היה קשה לרש"י בהפסוק מה לנו ליחוסו בן יצהר כו' אלא פירושו הוא שלקח את היחס הזאת למחולקתו וחלק עליהם מחמת יחוסו ולא זכר את יחוס של יעקב במחולקתו

שביקש כו'. ושורש הדבר שזכות אבות הוא דבר גדול ועומדת לו לאדם בשעה שהוא רוצה לעבוד את ה' שיהיה לו סייעתא מן השמים לעשות המצות בשלימות, וזאת אינו אלא כשלא לקח מעלת היחס לצד אחר אזי בודאי עומדת לו לעבודת הבורא. וזה שפרש"י ולא הזכיר בן יעקב וכיון שלא נזכר שמו על המחלוקת אזי בודאי נזכר שמו לעבודת הבורא, והיכן נזכר שמו, ומפרש שנזכר שמו על הדוכן והבן".

כלומר ניתן לנצל את הייחוס בכדי להשיג התעלות יתירה ובתנאי שלא יתגאה על ידי כך.

ורומתנו מכל הלשונות

פעם נסע אליו חסיד לשהות בצילו ללמוד ולקבל תורה ועבודת השי"ת. בבואו סמוך לבית הרבי, נתיישב בדעתו שאין זה מן הראוי להיכנס אליו כעת באופן כזה בלי הכנה דרבה בעסק התורה והתפילה, על כן פנה לבית המדרש ועסק כמה שעות בתורה בהתלהבות ובחשק נמרץ.

באותו יום ישב הראפשיצער בחדרו והרגיש ברוח קדשו שחסיד זה מגיע לשהות אצלו, והמתין להתראות עמו, אולם עבר הזמן ועדיין החסיד מתמהמה מלהיכנס אצלו כאשר נהג תמיד לסור תיכף לקבל ברכת שלום מרבו. פנה איפוא הרבי לבית המדרש לראות מדוע אינו נכנס אליו, והנה רואה הוא את החסיד שקוע בלימוד התורה בהתלהבות נפלאה. חשב הראפשיצער לעצמו: אם כדי להגיע אלי עושים הכנה דרבה כזו, על אחת כמה וכמה שאני לעצמי עלי לעסוק בתורה ובעבודה ביתר שאת וביתר עוז. חזר הרבי לחדרו והחל ללמוד בדביקות נפלאה ובהתלהבות קודש

כשסיים החסיד את סדר לימודו וחש בנפשו שראוי הוא כבר לקבל שלום מרבו, פנה לבית רבו, אך בעד החלון נשקפה דמותו כשהוא עוסק בתורה בדביקותו. בראותו כי כך, התעורר מאוד וחשב לעצמו שאין הכוונה מספקת ושב לבית המדרש ללמוד עד שירגיש בנפשו תוספת ברכה כדי שיוכל להיכנס לרבי. בתוך כך פסק הרבי מלימודו ופנה שוב לבית המדרש לבדוק מדוע החסיד מתעכב, וכשראהו לומד בהתמדה חזר הרבי לחדרו והמשיך לשקוד על תלמודו, לאחר מכן כשהתעורר החסיד מעבודתו ורצה להיכנס לרבו, שוב רחב איך שרבו שוקד על התורה, לא רצה להפריעו ובהנעה חזר שוב ללמוד... כך נמשך הדבר כמה וכמה פעמים, שהחסיד מתעורר מרבו והראפשיצער התעורר מהחסיד, ורק לאחר שלושה ימים מבואו לראפשיץ נכנס לקבל שלום... במשך הימים האלו הרבי רומם את החסיד והחסיד רומם את הרבי. סיפור זה סיפר הרה"ק רבי יחזקאל שרגא משינאווא זיע"א, וסיים: התקשרות לצדיקים משמעה - שהרבי מרומם את החסיד והחסיד את הרבי.

ברכת 'אהבה רבה' בשבועות - כשעתיים

תלמיד של הגה"ק החתם סופר זיע"א מצא את זיווגו בעיר ראפשיץ ועבר לגור בסמיכות למגורי חותנו, בהיותו בראפשיץ נכנס להיכלו של רבי נפתלי והתקרב אליו. כעבור תקופה חזר לבקר בבית אביו בפרעשבורג ונכנס לרבו החת"ס לדרוש בשלומו, התעניין החת"ס אודות הרה"ק מראפשיץ וביקש לתאר לפניו מעבודתו בקודש וסדר לימודו וכו'. הפליג התלמיד בגודל עבודתו של הראפשיצער, ובין הדברים אמר: מה אומר לרבי, ברכת 'אהבה רבה' בחת השבועות אורכת לבדה כשעתיים, כשכל הקהל מתפללים בהתלהבות ומוזילים פלגי דמעות... נענה החת"ס: הנה אצל המלך קיימים משרתים רמים ונעלים בדוגמת הראפשיצער וגם משרתים פחותים במעלה. והפליג בחשיבותו של הראפשיצער, ובעונותנותו מיעט בכבוד עצמו.

ברכת מזל טוב להרה"ק אברהם נתן פולישר חי"ו לדגל חולדת הבן יה"ד שייבה לגדלו לתורה לחופה ולטעמ"ט ולדוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להרה"ק ר' מנחם מנדל גולדברגר שליט"א לדגל נישואי בתו עב"ג בשעמ"ט יה"ד שייבה לבנות בית נאמן בישראל בדרך רביה"ק זיע"א	ברכת מזל טוב להרה"ק יהודה טייל חי"ו לדגל חתונה בן נחמן וחסף נ"ו לעול תורה ומצוות יה"ד שייבה לגדלו לתורה לחופה ולטעמ"ט ולדוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להרה"ק יחזקאל לייב פרידמן שליט"א לדגל ארוסת בן הבה"ח אברהם אליעזר נ"ו עב"ג בת הרה"ק ז' ויע"ש פרידמן שליט"א יה"ד שייבה לבנות בית נאמן בישראל בדרך רביה"ק זיע"א
---	--	--	--

רבי מאיר מטעפליק (ה)

ועלה האיש ההוא מימים ימימה

נוהג היה ר' מאיר לנסוע פעם בעשר שנים לאומן על ראש השנה, לקיים את אזהרת רבינו ז"ל לבוא על הציון הק' ובפרט על ראש השנה, אשר גדולת קדושת הציון של רבינו ז"ל עולה על הכל, וכלשון מוהרנ"ת ז"ל: "ועצת ה' לעולם תעמוד, כי סוף כל סוף נשארה המתנה טובה בידינו, מאחר שזכינו שהחמדה גנוזה נגזרה בסיובתינו באומאן כאשר עלתה במחשבה לפנינו זה כמה, ועל ידי זה עדיין יש לנו תקוה לזכות לכל הטוב אשר חפץ להיטיב עמנו לנצח, ודבר אלקינו יקום לעולם" (חיי מוהר"ן סי' רי"ז).

וכמוזכר במכתבי ר' יצחק בן מוהרנ"ת וכמה פעמים בספר נתיב צדיק במכתבי ר' נתן בר' לייבעלי שמזכיר איך שר' מאיר נסע מצפת לאומאן על ראש השנה (ענין נתיב צדיק סי' י"ד וז"ל ועוד).

"אזר כנבור חלציו ושם נפשו בכפיו לכו"א
לאומאן"

כן מוזכר במכתבי ר"י בן מוהרנ"ת שעל ר"ה שנת תר"ל נסע ר' מאיר מצפת לאומאן כמו שכתב שם וז"ל: "ג' עקב תרכ"ט ... והוספתי להם דברים בזה על ידי כבוד ידידנו היקר והמופלא הר' מאיר שיחי' שנסע מפנה" (סי' י"ד).

וכן הזכיר ר' יצחק במכתבו לרבי אבא'לע שבשביל שבא ר' אבא'לע לארץ ישראל מעיר אומאן, מזה נתעורר ר' מאיר לנסוע עוד הפעם על הציון מעיר צפת לאומאן וז"ל: "בנסיעתם הטובה לפה [לארץ ישראל] הצליחו וגם עשו פרי, אשר כבוד ידידנו היקר הר' מאיר נ"י נתעורר מזה, ואזר כנבור חלציו ושם נפשו בכפיו לכו"א לאומאן לזכות להיות נמנה בין הקיבוץ שלנו המתאספים לשם על ראש השנה הקדוש הבעל"ט, להסתופף בצל כבוד הנחל נובע מקור החכמה ז"ע, השוכן בשם, יהי ה' עמו ויצליחו בדרכו לשלום ויזכה לבוא למבוקשו הטוב ככל אשר עם לבבו, ולשוב לביתו בחיים ושלום לעמוד על משמרתו בתורה ותפלה ומעשים טובים ביתר שאת נפלא כרצונו הטוב" (שם סי' ט"ו).

יצאני חלציו

בתו של ר' מאיר היה שמה מרים, והיתה מפורסמת בעיר טעפליק לאשת חיל יראת ה', ובנה היה הידוע אצל אנשי' בשם ר' אלטער מירקעס ע"ה (שיש"ק ח"ד סי' תרמ"ב).

חתנו היה ר' יעקב יוסף ב"ר אהרן, מאנ"ש בעיר טעפליק (שיש"ק ח"ה סי' ס"ה).

רבי מאיר לייב בלעכער

ר' מאיר לייב נתייטם בגיל צעיר ונתגדל בבית רבי נפתלי תלמיד רבינו ז"ל, וזכה לקבל ממנו הרבה הדרכות ולקח טוב (גידולי הנחל). אמנם ביותר התאבק בעפר רגלי מוהרנ"ת, ונחשב כידיד נאמן ותלמיד חבר למוהרנ"ת ז"ל.

ר' מאיר לייב נזכר (לכאורה) ב' פעמים בעלים לתרופה: "א' וירא תקצ"ג ... ומר' מאיר לייב וכו'" (סי' צ"ג) "גם אגרת מר' מאיר לייב" (סי' צ"ד).

ברוך ה' יום יום

ר' מאיר לייב היה נפח במקצועו (ולכן קראו אותו 'בלעכער' בלע"ז), ומנהגו היה שעבד מידי יום ביומו רק כדי מחייתו לאותו היום, וכשראה שכבר הרוויח די סיפוק לאותו יום סגר את חנותו והלך לעסוק בעבודת ה' וכו' (שיש"ק ח"ג סי' ת"ה, עיי"ש).